

Kronobergs
Ornitologiska
Förening
c/o Roland Ylvén
Esbjörnamåla
360 13 Urshult

6 november 2014

Till Förvaltningen för samhällsplanering, Alvesta kommun

Synpunkter på detaljplan för del av Horgenäs 1:6, Ulvön, Alvesta kommun

Kronobergs Ornitologiska Förening har tagit del av handlingar rörande Horgenäs 1:6, Ulvön. Föreningen har tidigare uttryckt sina åsikter om planförslaget och finner inget i denna detaljplan som ändrar vår åsikt. Vi anser med eftertryck att nollalternativet är det enda rimliga.

I samrådsredogörelsen sidan 8 anser kommunen att man ”har stor respekt för Åsnenområdet ..... avseende natur och fågelliv”. Planen ger mycket få exempel som visar att man har det. Åsnens natur med sitt fågelliv och andra kvaliteter måste ses som en helhet. Det är helheten som förklarar att Åsnen är Riksintresse för naturvård. Åsnen är dessutom ett av Sveriges RAMSAR-områden, ett faktum som inte nämns någonstans i planen. RAMSAR-konventionen innebär att stor hänsyn ska tas till fågellivet och andra naturvärden. Som information kan nämnas att Åsnen finns med i listan tillsammans med naturområden som Hornborgasjön, Tåkern, Ölands strandängar och Sjaunja. Ingen kommer på en idé att bygga 48 villor/fritidshus 200 m från Tåkerns strand eller från strandlinjen på en öländsk strandäng. Eller intill det lappländska myrområdet Sjaunja. Men om man gör så vid Åsnen har det enligt detaljplanen ingen inverkan på naturmiljön.

Detaljplanen handlar förstås om planområdet men tar inte upp konsekvenserna för hela Horgefjorden (inte Horgenäsfjorden som man skriver i planen).

Fiskgjuse, storlom, fisktärna, havsörn, bivråk, glada, drillsnäppa, havstrut och lärkfalk är några av Åsnens fågelarter med det gemensamma att de under häckningstid är mycket känsliga för störningar. Den del av Åsnen som kallas Horgefjorden är den mest ostörda delen av Åsnen. De arter som är mest störningskänsliga har, tillsammans med Åsnens fågelskyddsområden, i Horgefjorden bäst förutsättningar för framgångsrika häckningar. Småbåtshamnen ska ge plats för 25-30 båtar vilket vi tror är i underkant. Den som väljer att bo i området väljer säkert också att ha båt så det verkliga antalet båtar blir nog större. I dagsläget finns grovt uppskattat femtio bostadshus i anslutning till hela Horgefjorden. Ett genomförande av planen innebär risk för en fördubbling av störningstrycket vilket kan få förödande konsekvenser för dessa arter.

Inventeringen av Åsnens fåglar 2009 visar kraftiga nedgångar sedan en motsvarande inventering 1976. Inventeringen av fiskgjuse 2013 visar för hela Åsnen en tillbakagång med 44 % från 2008. Jämför vi med fiskgjuseinventeringen 1993 är minskningen 54 %. Studien visar samtidigt att Horgefjordens fiskgjusar inte har blivit färre, ett förhållande som visar att störningarna inte är lika omfattande där som i andra delar av Åsnen.

I planen förringas konsekvent effekterna på fågellivet. På något ställe framförs t o m åsikten att nya arter tillkommer vilket skulle vara positivt. Det är inte positivt! Det är Åsnenområdets, sedan tusentals år, naturligt förekommande fågelarter som ska skyddas.

LIS står för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Tyvärr finns inte VIS, vildmarksskydd i strandnära lägen. Eller finns det? ”Riksintresse kategori 1”, ”Klass I område med särskilt stora naturvärden”, ett av Sveriges RAMSAR-områden och ”sumpskog klass 3 och 4” är ju redan beslutade överenskommelser som ska innebära att planer av det här slaget avvisas redan i ett tidigt skede. Större delen av planområdet är inte en ”landsbygd”, det finns inte ens fornlämningar, utan det är ett vildmarksområde som används för areell produktion av främst skog. Att bygga ett bostadsområde helt utkastat i ett sådant område med över en mil till Lönashult (inte 1,5 km som det står någonstans) känns mycket säreget.

Kommunens uppfattning att planområdet inte påverkar nationalparken stämmer inte. Ökad fordonstrafik till lands och sjöss skapar en bullermiljö som förtar vildmarksupplevelsen i nationalparken. Fortsatt tillbakagång för sjöns karaktärsarter innebär att nationalparkens kvaliteter minskar och på sikt försvinner.

Under gestaltungsprinciper hänvisas återkommande till Ingvar Nilsson 2012. Den översiktliga naturvärdesbedömningen är gjord vid ett tillfälle i september. Det är helt otillräckligt. Någon inventering av flora och fauna är inte gjord i planområdet. Vilka fågelarter som finns i planområdet måste inventeras under häckningstid innan konsekvenser av en genomförd exploatering kan bedömas. I den översiktliga naturvärdesbedömningen nämns en observation av en ung havsörn, vilket tyder på att arten häckar i området eftersom unga havsörnar vid den tidpunkten inte har förflyttat sig långt från boplatsen. I bedömningen anger Nilsson att förutsättningar finns för en framtida etablering av fiskgjuse och havsörn, ett uttalande som inte redovisas någonstans i detaljplanen.

Under gestaltungsprinciper punkt 6 vill man anlägga stigar i ett område med block och tallskog för att öppna till Åsnen. Om man gör så försvinner förutsättningar för etableringar av häckande fiskgjuse, bivråk och duvhök. Dessa arter kanske redan finns där? Området är ju inte inventerat under häckningstid?

Under punkt 9 beskrivs en sumpskog med döda och avbrutna björkar. Utan att veta verkar det vara en perfekt biotop för mindre hackspett som också är en utsatt art som fortfarande finns i Åsne strandnära skogar. I förslaget vill man ta ned döda björkar vilket missgynnar den mindre hackspetten.

Konsekvenserna av gestaltungsprinciperna för fågelfaunan kan inte bedömas utifrån tillgänglig information. Tidsperspektivet har inte beaktats. Delar av området har redan idag vissa naturvärden och med nollalternativet kan dessa utvecklas under många framtida decennier.

Kronobergs Ornitologiska Förening

Roland Ylvén/ordförande